

Великогоспојинске свечаности у Крагујевцу

У навечерје празника Успења Пресвете Богородице, 27. августа 2021. године, свечано празнично бденије служио је Његово Преосвештенство Епископ шумадијски г. Јован, уз саслужење братства Саборног храма, чиме је отпочело прослављање славе крагујевачког катедралног храма.

У јутарњим часовима, 28. августа 2021. године, звона Светоуспењског храма су огласила сабрање верног народа око епископа Јована који је началствовао светом Литургијом. Саслуживали свештеници и ђакони архијерејских намесништава крагујевачког и лепеничког: протојереји-ставрофори др Зоран Крстић, Зарије Божовић и мр Рајко Стефановић, протојереји Драган Брашанац, Саша Антонијевић и Срећко Зечевић, јереји Рашко Стјепановић, Владан Костадиновић и Милош Павић, протођакони Иван Гашић и Небојша Јаковљевић.

„Пресвета Богородица, родивши Господа и Спаситеља нашега Исуса Христа, испунила је све заповести Божје на земљи. Она је тако и нама дала пример да се и ми, у смирењу, можемо потрудити да испунимо заповести Божје. Такође, Она се моли и брине за сваког човека који се обраћа Њеном Сину и Богу нашем, али и Њој самој, као што мајка брине за дете. Речима надахнутих песника и богослова, Црква Њу назива „Широм од небеса“, „Сместиштем несместивог“ и „Голубицом кротком, тихом и незлобивом“. Такође, песници кажу да је Она „Огњени Престо Цара невидљивог“. Пресвета Богородица је Она која је ујединила супротности – нешто што ми људи никако не можемо успети. Она је девичанство и рођење спојила. Богородица је посредница, заштитница и молитвеница између нас и Бога. Браћо и сестре, угледајмо се

на стрпљење и смирење Њено. Угледајмо се на Њену смерност и одликујмо се чистотом, честитошћу и поштењем. Тражимо Њену помоћ и Она ће нам је дати. Нису нам потребне школе да бисмо изговарали познату молитву Пресветој Богородици, коју треба непрестано у току дана изговарати: „Пресвета Богородице, спаси нас!, беседио је владика Јован.

После свечане литије око Саборног храма коју је предводио Преосвећени Владика са свештенством и верним народом, освећени су славски колач и жито. Празнично славље је настављено свечаним славским ручком које је припремљено и уприличено трудом братства Саборног храма.

У поподневним часовима, прослављање дванаестих Великогоспојинских свечаности је настављено културно-уметничким програмом у порти Светоуспенског храма у Крагујевцу, организованим од стране Епархије шумадијске и братства Саборног храма. У организацији свечаности свој допринос су дали и Град Крагујевац, као и Управа за сарадњу са црквама и верским заједницама Министарства правде Републике Србије. Тема овогодишњих Госпојинских свечаности била је „Богородице, радости свих жалосних“.

Већ другу годину за редом Великогоспојинске свечаности носе епитет сталне манифестације у области културе од значаја за град Крагујевац. Свечаностима су присуствовали Његово Преосвештенство Епископ шумадијски г. Јован, председник Скупштине града г. Мирослав Петрашиновић, као и многобројно свештенство и верни народ Шумадијске епархије и града Крагујевца.

Програм свечаности је отворен беседом ректора Богословије Светог Саве у Београду протојереја-ставрофора др Драгана Протића:

„О Богородици се много писало и говорило. Она је после свог Сина највише заступљена у свим молитвама и најзаслужнија молитвеница пред Његовим престолом. Још у Старом завету је пророк Исаија, Духом Светим, пророковао да ће девојка родити Сина коме ће наденути име Емануило, што значи „С нама Бог“. Много векова након тог пророштва, дошло је до његовог испуњења. Изабрана је једна девојчица Марија која ће родити Сина Божјег“. Само њено срце и душа знају како јој је било када је Син Њен био ухваћен у Гетсиманском врту и одведен на суд, невино малтретиран, бијен и пљуван, да би сутрадан био разапет на Крсту. Он је на Крсту на старање своју Мајку предао Светом Јовану Богослову, који јој је од тада био други син. Када је издахнуо на Крсту, сигурно да јој је најтеже било. Међутим, после Васкрсења,

када се Господ јављао својим ученицима, највише се јављао Њој, коју је тешио говорећи јој о будућим догађајима. Приликом Његовог Вазнесења и Она је била ту. Потребно је да непрестано изговарамо молитву које проналазимо у акатисту Њој посвећеном и у другим богослужбеним песмама: „Пресвета Богородице спаси нас, помилуј нас и моли Сина свога Господа и Спаситеља нашег Исуса Христа да нам помогне да спасе душе наше.

Након уваженог ректора, уследио је наступ глумца Илије Степановића, који је изрекао здравицу са жељама да се Срби сложе, умноже и обоже и пожелео добродошлицу свим окупљенима.

Епархија шумадијска и град Крагујевац су ове године имали част да уживају у наступу Народног оркестра Радио-телевизије Србије под управом маестра Владе Пановића. Поред инструменталних тачака, вече су својим солистичким наступима употпунили Ивана Тасић Митић, Дејана Ђекић Лазовић и Александар Тирнанић песмама Свилен конач, Митке и Коштана, Ноћ је тиха, Дрино студена и другим бисерима народног стваралаштва.

У наставку вечери су наступали крагујевачки глумац Аврам Цветковић, који је казивао „Песму српској слави“ и Илија Степановић са рециталом „Здравица народу српском“ Љубивоја Ршумовића. После тога, наступали су припадници Центра за неговање традиционалне културе „Абрашевић“ из Крагујевца, изводећи народна кола, који су уједно и закључили овогодишње Великогоспојинско вече.

Током Великогоспојинских свечаности биће одржана предавања знаменитих професора и научника Владете Јанковића, Милоша Ковића, Немање Девића, Ђорђа Ђурђевића, Светлане Рајичић Перић, Часлава Николића, као и архимандрита Методија, игумана Свете лавре Хиландара.

Беседа Његовог Преосвештенства Епископа шумадијског г. Јована

У име Оца и Сина и Светога Духа, помаже вам Бог, браћо и сестре! Данас смо се сабрали у овом светом дому Мајке Божије да започнемо прослављање њеног празника Успења, коме је овај свети и саборни храм посвећен. Пресвета Богородица, родивши Господа и Спаситеља нашега Исуса Христа, испунила је све заповести Божије на земљи. Она је тако и нама дала пример да се и ми, у смирењу, можемо потрудити да испунимо заповести Божије. Такође, она се моли и брине за сваког човека који се обраћа њеном Сину и Богу нашем, али и њој самој, као што мајка брине за дете.

Данас је велики и свети празник, који је пун силе Господње, пун благодати

Божије – благодати која је потребна свакоме од нас, како бисмо могли вршити и испуњавати заповести Божије. Те заповести су сила; оне у себи носе моћ, носе снагу да и ми можемо, овде на земљи, почети да живимо животом вечним – животом небеским. Све те дарове добијамо од Господа нашег Исуса Христа, преко Пресвете Богородице, која се моли за нас и која од Њега измољује све божанске дарове за свако људско биће које се обраћа за помоћ. Због тога људски род треба да буде срећан, јер је благословен Богом живим и Пресветом Богородицом.

Зато, ниједна молба, ниједан вапај, ниједан молебни поглед упућен Мајци Божијој није узалудан и не остаје без њеног одговора и помоћи – наравно, ако имамо вере и по њој живимо. Наша Света Црква, вођена и надахњивана Духом Светим у свему што чини, открива и упућује на један дубљи смисао ствари и појава, указујући на истину и тајну наше вере, кроз коју откривамо величину Мајке Божије. Речима надахнутих песника и богослова, Црква њу назива „Широм од небеса“, „Сместиштем несместивог“ и „Голубицом кротком, тихом и незлобивом“. Такође, песници кажу да је она „Огњени Престо Цара невидљивог“. Пресвета Богородица је она која је ујединила супротности – нешто што ми људи никако не можемо успети. Она је девичанство и рођење спојила. Богородица је посредница, заштитница и молитвеница између нас и Бога.

Браћо и сестре, нема људског језика, нити речи којом бисмо могли исказати заслуге и чудеса Мајке Божије која она чини за нас. Зато је речено да је лакше избројати песак у мору, него исказати сва добротинства која чини Мајка Божија. Ето нам доказа и разлога да се молимо, славимо и хвалимо Мајку Божију.

Зашто песник наглашава да је теже избројати песак у мору? Зато, браћо и сестре, што је тајна њене личности уједно и тајна самог Христа, који је из ње, као Сунце иза хоризонта, засијало целом човечанству. Сва природа и свако од нас понаособ, све оно што је кроз прамајку Еву – символ непослушности, себичности, неискрености – потпало под осуду, сада се преко Марије, Пресвете Богородице – символ пожртвованости и послушности – избавља и исцељује. Она нас воли од вечности. Зато је за Бога речено да је он заволео нас пре него што ми заволесмо Њега. Исто тако нас и Богородица воли. То значи да Пресвета Богородица Марија, бивајући мајка није само икона мајке, бивајући жена није само икона жене, постаје икона свеколике творевине, која се кроз њу сједињује са Христом. Кроз речи: „Ево слушкиње Господње, нека ми буде по речи твојој“, поново се успоставља првобитна хармонија и још

више унапређује и препорађа наш однос према Богу. Зато је са правом речено да после Господа нашег Исуса Христа, прва личност јесте управо Мајка Божија.

Опет желим да нагласим да је данас велики и свети празник Мајке Божје. Када изговоримо реч „мајка“, изговарамо велику и свету реч. Мајка је та која даје нова људска бића, жртвује се и непрестано приноси целу себе за своју децу и свој дом. Она је достојна љубави, пажње и поштовања. Када је тако са нашом телесном мајком, замислите колико је тек велика и света Мајка Сина Божјег и Спаситеља света. Колико је узвишена она кроз коју је у свет сишао Син Божји да би га спасао и заштитио? Господ то чини посредништвом своје Мајке. Због тога је она наша посредница, заштитница и молитвеница.

Рекох да нема људске речи и језика којим бисмо могли описати Мајку Божју. Тада можемо поставити питање како ћемо на најдостојнији начин славити Богородицу. Најлепше је да је славимо поздравом архангела Гаврила, када јој је јавио радосну вест да ће родити Спаситеља, рекавши: „Радуј се благодатна Маријо, Господ је с тобом. Благословена си ти међу женама и благословен је плод утробе твоје, јер си родила Спаситеља света“. Славимо је својом вером, али и надом у њену помоћ. Исповедајмо пред њом све радости и жалости срца нашег, јер је њена радост и слава у томе да нас обасипа милошћу и добротинством.

Такође, најлепше ћемо славити Мајку Божију ако подржавамо њене врлине и потрудимо се да их бар колико толико применимо, а нарочито основну врлину смирења. Њено смирење је учинило да она постане Мајка Божја и Мајка наша. Најлепше ћемо је славити ако подражавамо њен живот. Она се непрестано молила и данас се моли за нас. Као што је рекао преподобни Јустин Ћелијски да не може замислити тужног човека тамо где постоји Литругија, тако не можемо ни себе тужног замислити када знамо да имамо Богородицу за нашу молитвеницу.

Браћо и сестре, угледајмо се на стрпљење и смирење њено. Угледајмо се на њену смерност и одликујмо се чистотом, честитошћу и поштењем. Тражимо њену помоћ и она ће нам је дати. Нису нам потребне школе да бисмо изговарали познату молитву Пресветој Богородици, коју треба непрестано у току дана изговарати: „Пресвета Богородице, спаси нас!“ Нека нас она својим молитвама спасе и помогне да оздравимо и душом и телом. Молимо се да она штити свако место и град, а штитиће ако се она тамо буде прослављала. Бог вас благословио и сваким добром даровао!

spc.rs